

Rol van kerktoren opgelost

De Monumentenstichting Boarnsterhim plaatste enkele weken terug in “Middelpunt” een foto van een rolconstructie die is gemonteerd onder het galmgat in de noordgevel van de kerktoren bij de Terptsjerke in Akkrum. Aan de lezers is daarbij de vraag gesteld waarvoor deze rol, die nu geen dienst meer doet, vroeger werd gebruikt.

Bij de Monumentenstichting zijn inmiddels een vijftiental reacties binnengekomen. Iemand schreef dat de draaiende rol waarschijnlijk diende om te voorkomen dat duiven de onderdorpel van het kozijn als opstapje zouden gebruiken om naar binnen te vliegen, een ander vertelde dat deze mogelijk gebruikt werd om vaandels omhoog te trekken, maar verreweg de meeste reacties meldden dat de rol vroeger dienst deed bij het omhoog trekken van brandweerslangen.

Tot in de zestiger jaren van de vorige eeuw moesten de lange brandweerslangen, die van een canvasachtig materiaal waren gemaakt, na gebruik bij een brand of oefening worden gedroogd voordat ze weer konden worden opgerold. In grotere steden werd daarvoor bij de brandweerkazerne een slangentoren gebouwd. In de kleinere dorpen en steden was de kerktoren daarvoor een geschikt gebouw. Ook de kerktoren van Akkrum heeft vele jaren als zodanig dienst gedaan. In de toren klom dan iemand naar de klokkenzolder en gooide door het galmgat één eind van een touw naar beneden dat dan aan de koppeling van een brandweerslang werd geknoopt. De slang werd daarna omhoog getrokken. Om te voorkomen dat het touw over de onderdorpel van het galmgatkozijn zou schuren en de dorpel zou beschadigen is de rol aangebracht. Het touw werd boven aan de klokkenstoel vastgemaakt en op de grond werd het andere eind van de slang aan een paaltje vastgeknoopt. Zo bleven de slangen daar een paar dagen hangen totdat ze droog waren.

Telefoontjes uit Raerd en Wergea berichtten dat ook in die dorpen de kerktoren werd gebruikt om brandweerslangen te drogen.

Als iemand naar aanleiding van dit verhaal nog meer informatie heeft, is deze zeer welkom bij de Monumentenstichting Boarnsterhim. Niemand heeft of kent een foto van slangen die langs de kerktoren hangen. Heel mooi zou zijn als daarvan op beeld nog iets terug te vinden zou zijn. Een reactie kan gestuurd worden naar mail@monumentenstichting.nl of via de telefoon naar Kees de Boer op nr. 0653.310841.